

Fundargerð 32. fundar flugvirkarráðs

Fjarfundur haldinn í flugvirkarráði, þriðjudaginn 20. apríl 2021 kl. 13:00 – 14:30.

Viðstaddir: Jón Gunnar Jónsson (JGJ) frá Samgöngustofu, formaður, Friðfinnur Skaftason (FS) frá samgönguráðuneyti, varaformaður, Alda Karen Svavarsdóttir (AKS) frá Útlendingastofnun, Valur Kristinsson (VK) frá Tollgæslu, Júlía Þorvaldsdóttir (JP) og Þorvarður K. Ólafsson frá Þjóðskrá, Úlfar Lúðvíksson (ÚL) lögreglustjóri á Suðurnesjum, Anna Bjarnadóttir (AB) frá Isavia, Þorvaldur Þórðarson (ÞÞ) frá MAST, Þórólfur Guðnason (ÞG) sóttvarnarlæknir, Jón Pétur Jónsson (JPJ) frá landamæradeild ríkislögreglustjóra, Sigurgeir Ó. Sigmundsson (SOS) frá lögreglunni á Suðurnesjum og Ómar Sveinsson fundarritari frá Samgöngustofu.

Fjarverandi: Jón F. Bjartmarz (JFB) og Guðrún Sólveig Ríkarðsdóttir (GSR)

Gestir: Kristín Helga Markúsdóttir framkvæmdastjóri Samgöngustofu.

Fyrir liggur Dagskráartillaga:

1. Dagskrá
2. Fundargerð síðasta fundar
3. Staða flugs m.t.t. faraldurs og horfur framundan
4. Fréttir af vettvangi alþjóðastofnana
5. Flugvirkaráætlun 2021
6. Önnur mál
7. Næsti fundur

1. Dagskrá var samþykkt

2. Fundargerð síðasta fundar samþykkt

3. Staða Covid og áhrif á flug

JGJ kynnti gögn frá Eurocontrol og fór yfir samdrátt í flugi og horfur framundan: Hvaða aðgerðir eru tengdar flugvirkt, hvar stöndum við. Sjá viðhengi.

ÞG ræðir að mikil óvissa sé framundan, bæði varðandi takmarkanir og ástandið innanlands, aðalmálið sé þær aðgerðir sem séu í gangi núna. Það sé erfitt að segja til um framhaldið, margar hugmyndir séu uppi um aðgerðir á landamærunum m.a. hugmyndir stjórnvalda og að tillögur sóttvarnarlæknis séu ekki alltaf í samræmi við þær. Hann kastar spurningu til aðila á Keflavíkurflugvelli um ástandið þar.

SOS svarar því til að flækjustig á vellinum sé nánast óyfirstíganlegt, stöðugar breytingar á kröfum. Þrennskona vottorðum sé framvísað, PCR, bólusetningarvottorð og vottorð um yfirstaðna sýkingu. Ef eitthvað á að flýta afgreiðslu þarf að veða og meta hverju þetta skilar, best að ýta PCR frá yfir til flugfélaganna. Ef farþegi sé ekki með PCR sé það á ábyrgð flugfélagsins. Svæðið sjálft sé hamlandi og Isavia vilji færa aðstöðuna og ef því verði þá verði farþegi komin yfir landamæri þegar hann sé beðin um vottorð ofl. í sambandi við sýnatökur. Aðstaða tengiflugs sé ónýt.

AB er sammála SOS með ástandið en er ekki með framtíðarlausnina. Það er ekki pláss í flugstöðinni m.a. vegna fyrirhugaðra framkvæmda. Nýr landamærasalur þarf að komast í gagnið, líka sé verið að endurskipuleggja haftasvæðismörk innan flugvallarins. En ef aðilar vinni þetta þétt saman og reyni að finna bestu lausnirnar. Þegar umferð hefst þá gengur þetta ekki eins og er í dag. Varðandi umferðarspár þá er mikill áhugi flugfélaga á að fljúga m.a. Air Baltic, Delta, Lufthansa, Transavia og Wizz air með flug frá 3. borgum í Póllandi. Verið að færa spána fram, 350 til 450 þús. ferðamenn í gegnum flugvöllinn og 1.6 milljón farþega yfir árið.

JPJ samstarf við hagsmunaaðila hefur gengið vel við að takast á við þær áskoranir sem eru framundan. Áhugi á Íslandi er mikill og 26 flugfélög hafa sýnt áhuga á að koma til Íslands. Varðandi tölur og spár sjá menn fyrir sér talsvert mikla umferð. Hvað aðgerðir varðar á landamærunum, þá er þar hátt flækjustig. Fram til þessa höfum við leyst allar áskoranir. Ísland stendur sér á parti í Evrópu með að aflétta ferðatakmarkunum á ytri landamærum Erfitt er að sjá fyrir hvernig tengiflug kemur til með að virka en það er ekki að fara að gerast strax. Bandarísk flugfélög hafa tilkynnt sig en fara rólega af stað, í Bretlandi er ferðabann sem verður aflétt 17. maí. og má gera ráð fyrir fjölgun fluga.

Nokkur umræða var um útgáfu og eftirliti með vottorðum sem farþegar nota.

4. Fréttir af vettvangi alþjóðastofnana

KHM var með kynningu frá ECAC. Sjá kynningu

ÞKÓ var með kynningu frá ráðstefnu um skilríki þar sem m.a. var fjallað um hvernig hægt væri að samræma þau vottorð sem farþegar þurfi að framvísa. Sjá kynningu.

5. Flugvirkjaráætlun 2021

JGJ fór í gegnum drög að áætluninni og skoraði á félagi á ráðinu að koma með tillögur og athugasemdir fyrir næsta fund.

6. Önnur mál

Ekkert var rætt undir þessum lið

7. Næsti fundur

Ákveðið var að halda næsta fund, þriðjudaginn 11. maí



Flugvirktarráð

Jón Gunnar Jónsson

20. apríl 2021



Dagskrá:

1. Dagskrá
2. Fundargerð síðasta fundar
3. Staða flugs m.t.t. faraldurs og horfur framundan
4. Fréttir af vettvangi alþjóðastofnana
5. Flugvirkjaráætlun 2021
6. Önnur mál
7. Næsti fundur

Ferðalög | Ferðalög erlendis | mbl | 17.4.2021 | 18:00

Hneig niður eftir sjö tíma í biðröð



Farþeginn hneig niður eftir 7 klukkustundir í biðröðinni. *Skjaskot/Twitter*





Headlines

- 10,945 flights (35% of 2019 levels) on Wednesday 14 April 2021, decreasing over 2 weeks (-8%) but stable over 1 week (Wednesday 7 April 2021).
- Traffic is levelling off after the Easter break period. Flows between North-West Europe and Spain/Italy are recording declines (over 2 weeks).
- Highest decreases for Germany, France, Spain and Turkey. Increase for Italy (domestic).
- Highest decreases for Vueling (-55%), Turkish (-9%), Lufthansa (-17%) and Wizz (-44%). Increases for Alitalia (+32%), Ryanair(+15%) and Eurowings (+27%).
- Domestic traffic vs 2019: Europe (-67%), US (-29%), China (+9%), Middle-East (-45%).

Traffic Situation

Daily flights (including overflights)

Traffic over the last 7 days is

↓64%

Compared to equivalent days in 2019

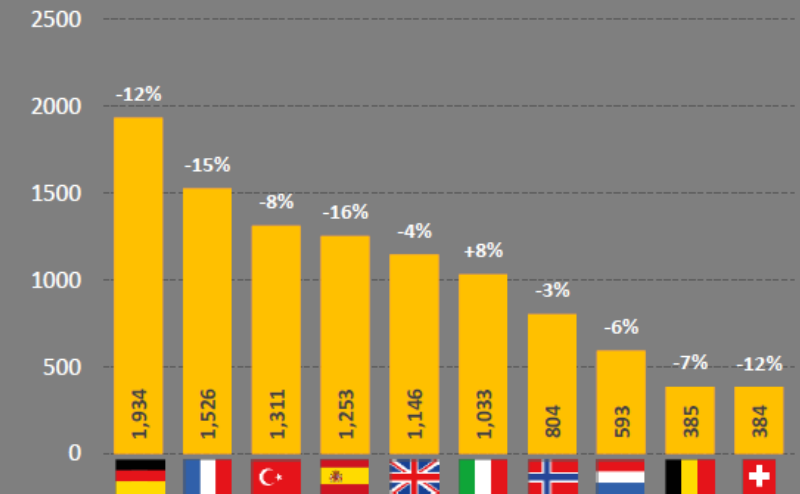
[Note: Easter this year (4 April 2021) is almost 3 weeks earlier than in 2019 (21 April 2019)]

Top 10 Aircraft Operators on Wed 14 April 2021 (daily flights)

1. Operated 684 flights ↓46% of same day in 2019 ↓9% over 2 weeks	2. Operated 362 flights ↓69% of same day in 2019 ↓11% over 2 weeks	3. Operated 324 flights ↓8% of same day in 2019 ↑2% over 2 weeks	4. Operated 304 flights ↓80% of same day in 2019 ↓17% over 2 weeks
5. Operated 276 flights ↑5% of same day in 2019 ↓3% over 2 weeks	6. Operated 264 flights ↓64% of same day in 2019 ↑1% over 2 weeks	7. Operated 258 flights ↓41% of same day in 2019 ↓10% over 2 weeks	
8. Operated 246 flights ↓90% of same day in 2019 ↑15% over 2 weeks	9. Operated 182 flights ↓76% of same day in 2019 ↓16% over 2 weeks	10. Operated 181 flights ↓68% of same day in 2019 ↑32% over 2 weeks	

Top 10 Busiest States on Wed 14 April 2021

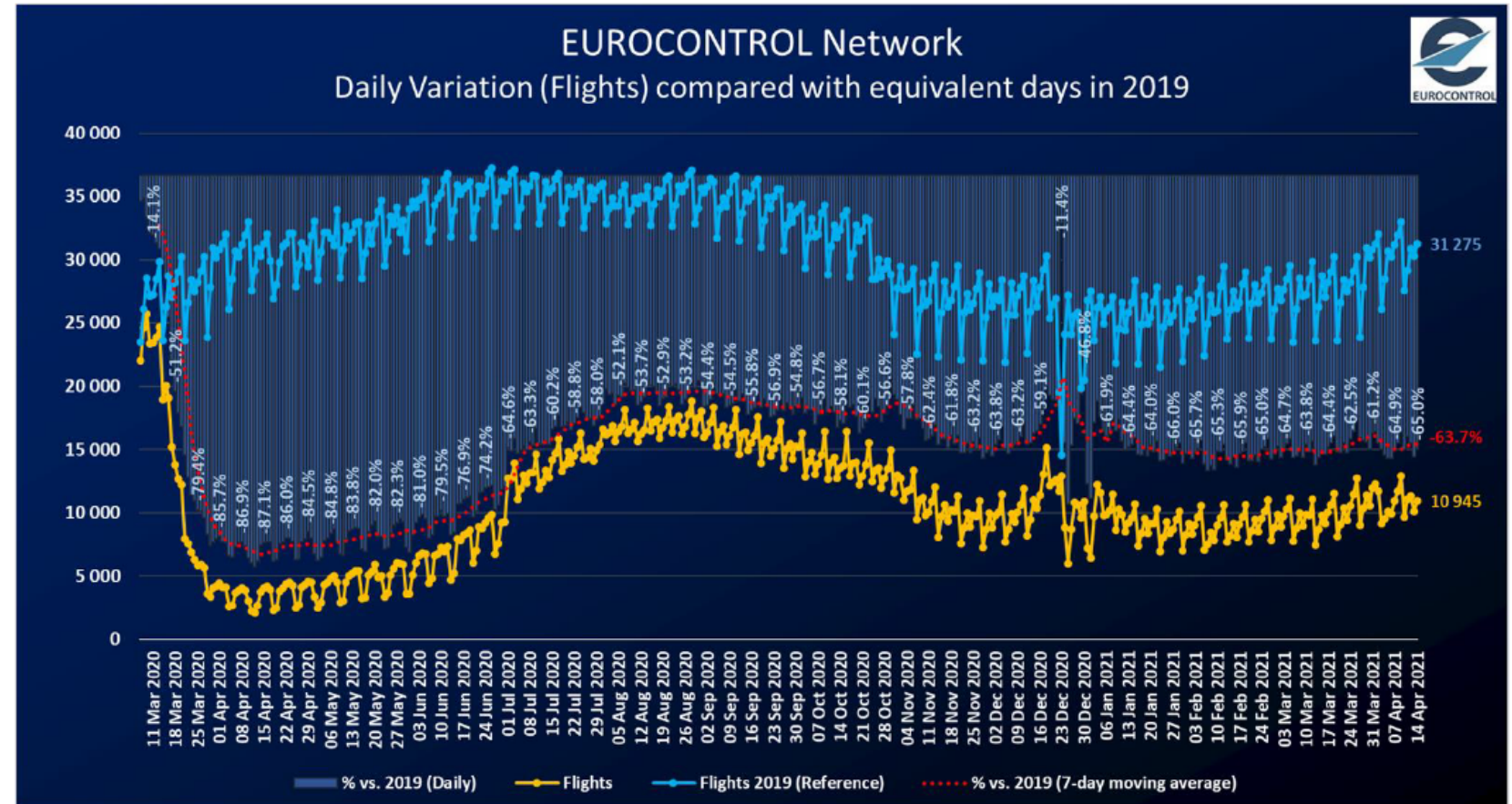
(Dep/Arr flights and variation over 2 weeks)





Overall traffic situation at network level

- ✘ **10,945 flights** on Wednesday 14 April.
- ✘ **-8%** with **-984 flights** over 2 weeks (from Wednesday 31 March).
- ✘ **Stable** with **-12 flights** over 1 week (from Wednesday 7 April).
- ✘ **36%** of 2019 traffic levels.



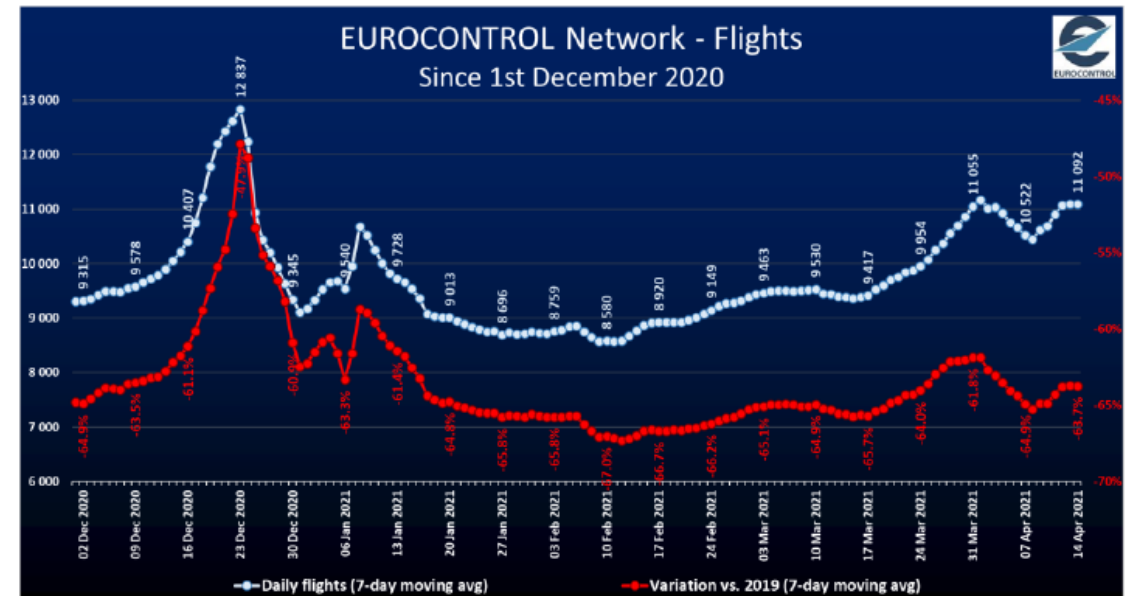
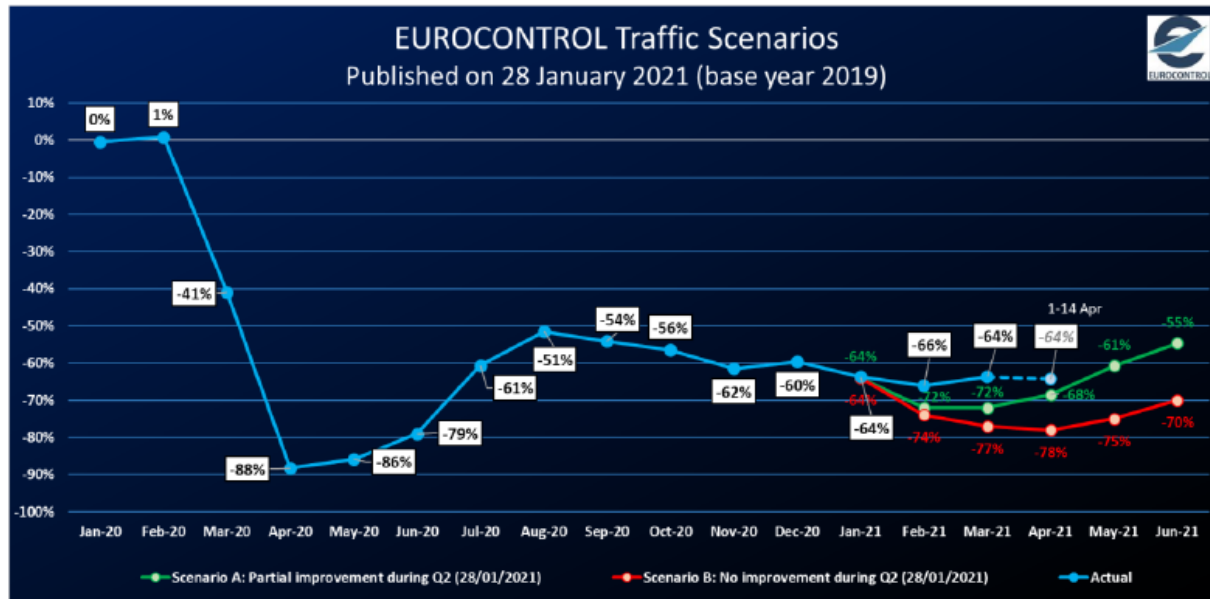


Current situation and scenarios

- ✘ **Traffic at -64% on 1-14 April 2021 vs 1-14 April 2019**, slightly above the latest EUROCONTROL traffic scenarios published on 28 January 2021 mainly due to:
 - Very active cargo traffic.
 - Easter holidays started in March compared to April in 2019.

Note that a significant proportion of flight operations for some of the largest airlines are actually non-commercial, i.e. training flights and circular flights to maintain pilot ratings.

- ✘ After having reached a maximum at network level at the end of March (around Easter), **the traffic is now stable over the recent days.**
- ✘ A large part of the increase vs 2019 is due to the fact that **Easter this year (4 April 2021) is almost 3 weeks earlier than in 2019 (21 April 2019).**



Horfurnar framundan – aðgerðir flugvirktar

- Umræða um aukningu á flugi til landsins (650 – 800 þús. farþegar á árinu)
 - Mikilvægi sóttvarna bæði á ferð og við landamæri – ákvörðun um aðgengi og frjálsa för
 - Óljós og mismunandi skilaboð um kröfur – ferðagögn ekki í lagi
 - Takmörkuð afkastageta á flugvöllum – umtalsverðar tafir flugfarþega
 - Reglur taka breytingum og eru mjög mismunandi – takmarkað traust
 - Auknar kröfur til hlutaðeigandi aðila – spurning um lagastoð og persónuvernd
-
- Takmarkaður ferðavilji fólks og minna traust til flugs!

Úr Flugvirktaráætlun 2020:

Sérstök áhersla allra er að það sé samræmi í afgreiðsluhraða aðila á flugvöllinum.
Markmið er að afgreiðsluhraði sé hinn sami og hann var á undanförunum þremur árum.



Flugvirktarráð

Fundur 20. apríl 2021

Kristín Helga Markúsdóttir,
framkvæmdastjóri stjórnarsýslu og þróunar



Aðgerðir ECAC ríkja

- Ólíkar aðgerðir ríkja innan ECAC svæðis
- Ítrekuð nauðsyn á samræmdum aðgerðum
- Sektorákvarðanir gagnvart flugrekendum og einstaklingum hjá mörgum Evrópuríkjum
- Framkvæmd byggir almennt á heilbrigðislöggjöf ekki loftferðalögum



Ábyrgð og skylda flugrekenda

- Skylda á flugrekendum að kanna heilbrigðisgögn fyrir byrðingu (brottför)
- Vöntun á samræmdum skjölum (standard)
- Fyrst og fremst ábyrgð farþega að hafa tilskilin gögn undir höndum
- Mikil aukavinna við byrðingu fyrir starfsmenn flugrekenda við að skoða gögn sem hefur áhrif á flugrekstur (m.a. seinkanir)
- Mun hafa aukin áhrif þegar flug eykst



Green certificate

- Kynning frá EU um fyrirhugað “Green certificate” sem á að tryggja frjálst flæði fólks um svæðið og að bólusetning geti ekki orðið skilyrði fyrir ferðalögum fólks.
- Tryggja þarf slíku vottorði lagastoð innan hvers ríkis
- Tímabundnar ráðstafanir og gögn ekki geymd
- Stefnt að því að þetta vottorð verði tilbúið innan þriggja mánaða



Green certificate

Many different free movement restrictions in place across the EU

- MS require **various types of documents** (medical certificates, tests results etc.)
- **No agreement among MS as to the use** of such certificates, but several already exempt vaccinated/recovered persons from restrictions (or plan to do so)
- Absence of standardised and secured formats cause **problems for acceptance and fraud**



Green certificate

- National authorities are in charge of issuing the certificate. It could, for example, be issued by hospitals, test centres, health authorities.
- The digital version can be stored on a mobile device.
- Citizens can also request a paper version.
- Both will have a QR code that contains essential information, as well as a digital seal to make sure the certificate is authentic.



Digital Green Certificate

- Tillaga EU “to facilitate safe free movement of citizens in the EU during the COVID-19 pandemic”.
- Digital Green Certificates will be valid in all EU Member States and within EEA.
- A Digital Green Certificate is a digital proof that a person:
 - has been vaccinated against COVID-19, or
 - has received a negative test result, or
 - has recovered from COVID-19.



Digital Green Certificate

The eHealth Network has adopted the following guidelines to support the interoperability of Digital Green Certificates:

- Interoperability of health certificates - Trust framework (outline)
- Verifiable vaccination certificates - basic interoperability elements
- COVID-19 citizen recovery interoperable certificates - minimum dataset
- In addition, the Health Security Committee has adopted guidelines for test certificates:
 - A common list of COVID-19 rapid antigen tests, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates



Kynning IATA – samtaka flugfélaga

IATA travel pass

- Aðgengilegt öllum flugrekendum og farþegum
- Upplýsingabrunnur um kröfur hvers ríkis á hverjum stað
- Gögn um covid próf etc, test center og niðurstöðu prófana beint í símann



ECAC – ICAO – EU ofl

Markmið og stefna

- Stefnt að sama markmiði – ýta undir ferðavilja fólks og frjálst flæði þess innan Evrópu án mikilla hindrana en með sóttvarnarráðstafanir í huga
- Koma á samræmdu kerfi eða skjölum til að einfalda alla framkvæmd og ferðalög fólks
- Sameiginleg yfirlýsing ECAC ríkja í tengslum við covid-19 og áhrif þess á flug, samræmdar reglur, öruggar flugsamgöngur að nýju með tilliti til sóttvarna, forgangur í bólusetningu fyrir flugliða og sjófarendur og fyrirsjáanleiki í aðgerðum ríkja.





European Digital Green Certificate

- Types: Vaccination – Recovery – Test
- Issued as a signed visual QR-code
- Contents and encoding is different from ICAO VDS-NC
- Also different from planned WHO yellow booklet QR-codes
- National trust root can be:
 - Passport CSCA
 - Any other X.509 root
- Trust model relies on EU-PKD (not ICAO-PKD)
- European gateway to communicate trust, rules, value sets
- EU pilot project 1st phase live in June
- Open software made available for member states



